

La cabina dels germans Marx

Mariano Rubio ha perdut tot el respecte que s'havia guanyat com a governador del Banc d'Espanya. Fabià Estapé fa la crònica de la seva caiguda.

Aquesta vegada l'autoritat "competente", i no militar "por supuesto", va decidir donar la màxima cobertura a la compareixença de l'ex-governador del Banc d'Espanya, Mariano Rubio, a la comissió d'economia del Congrés dels Diputats. Fixin-s'hi: s'havia anunciat per la segona cadena, però com que no arriba a "tot el territori nacional" ens van encaminar cap a la primera. L'espectacle, han de convenir amb mi, va ser penós, dur i digne d'altres esforços. Vam veure com un dels homes mes superbs d'Espanya —Mariano Rubio— es reduïa a escoltar, amb la mirada perduda i els dits encarregats de moure en *chain-smoking* una cigarreta darrere l'altra. Mariano Rubio, en circumstàncies normals, no ha estat mai un bon orador; ni tan sols mitjà. Però durant la compareixença tot van ser expressions inarticulades, as, os i es; les vocals sense consonant; i quan el turment d'una requisitòria passava a l'altra banda dels fiscals polítics, els ulls maldaven per escapar de les ulleres entelades.

Certament, Mariano Rubio, pel seu temperament i pels càrrecs que ha exercit amb violència —sobretot de forma— s'ha fet un grapat d'enemics poderosos, no ho dubtin. Però el dia de referència va arribar a inspirar llàstima, i sé que aquesta sensa-

Mariano Rubio. L'últim escàndol ha estat el més fort.

ció el deu tenir més enfurismat. I tot ve d'un excés de càlcul.

Ara fa dos anys, quan va esclatar l'escàndol Ibercorp, Mariano Rubio estava esgotant el seu segon mandat. Quan es van fer públiques les seves implicacions i relacions amb Manuel de la Concha López-Isla, ex-síndic de la Borsa de Valors de Madrid, i que el seu cunyat, una germana i un cosí eren del Schaff Investment, relacionats, doncs, amb les vendes de Sistemas Financieros (el *holding* que es va empescar De la Concha després d'una operació amb Jaime Soto i el vell Banc d'Urquijo), Mariano Rubio va presentar la dimissió del seu càrrec al president del Govern espanyol, Felipe González.

Tot, no hem d'oblidar-ho, amb el reforç intens de l'aval personal i moral de Carlos Solchaga, aleshores, ministre d'Economia i Finances.

De la reunió amb Mariano Rubio va sortir el Felipe confiat que "pone la mano sobre el fuego". I així Mariano Rubio va acabar la seva història al Banc d'Espanya. D'acord amb les estipulacions vigents, la jubilació del governador del Banc d'Espanya és de les més sucoses: un 80% dels 20 milions de sou, un despatx, i una secretària, automòbil i xofer: això durant els dos anys en què l'ex-Governador no pot entrar al servei de cap entitat financera.

Pocs dies abans que explotés l'escàndol es parlava de Mariano Rubio com a pròxim president del grup d'hipermercats Pryca, controlats pels germans March. Ja no fa al cas. Ara el Parlament, la Fiscalia de Madrid, la Comissió del Mercat Nacional de Valors se li tiren al damunt. Ningú hauria dit que el dia que, en la jove democràcia espanyola, comencés una mena de catarsi, aquesta ho faria seguint les petges d'aquest burgalès que de cop ha perdut el respecte i que, fet que sembla més estrany, no troba ni tan sols la compassió que inspiren els desgraciats.

Fabià Estapé

Collita del 69

El Gremi de Llibrers de València organitza una nova Fira del Llibre. Segons Manuel Jardí, la salut del gremi, en el seu vint-i-cinquè aniversari, és excel·lent.

De l'època que es reivindicava el moviment obrer, la revolució i el crit de guerra "A les barricades!", subsisteixen els sindicats de classe, molt especialment els afiliats d'indústries en crisi, i el costum d'acudir a la porta d'El Corte Inglés en dies de vaga general per

aplaudir quan reboten els vidres, perquè aquesta exposició de béns de consum a tant la peça és una mena de vaixell insígnia del capitalisme, perdó, de l'economia de mercat. Aquest gegant no tanca mai les portes i els dirigents sindicals el tenen com una espècie d'invent orwellià. I en

canvi, una modesta organització lligada a la cultura en el sentit més estricte, sense influències ni poder, i molt sovint amb els responsables d'ordenar el comerç xiulant a l'aire quan s'encomanen a ells, no para de guanyar batalles, no sols al supermercat, sinó a altres negociants, pode-

rosos, d'aquests que solen quadrar, si els cal, els polítics del grau superior. Em referesc al Gremi de Llibrers de València. Ara mateix tenen sentències guanyades als grans magatzems, culpables de rebaijar un article de preu fix, com ara el llibre, més enllà del que marca la llei.

També s'han barallat als tribunals contra els qui practiquen la competència deslleial, obrint els comerços quan no toca, emparant-se en la impunitat i la influència política que els donen els seus imperis editorials o dels *mass-media*, davant la passivitat vergonyant dels governs, si guen d'allà o d'ací. I també els han guanyat la partida. El Gremi de Llibrers de València és una mosca collonera que no

sols alça la veu davant els poderosos. La protesta arriba puntual, cada any, quan els departaments corresponents de la Generalitat solen adjudicar –més arbitràriament del que seria admissible– els lots de llibres a segons qui. No hi ha bula per a ningú. Amb menys motiu per a la Universitat Politècnica de València, la de Justo Nieto, titular d'un premi Fahrenheit per venda irregular de llibres als seus dominis.

El gremi inicia els pròxims dies la Fira del Llibre, que enguany compleix el 25 aniversari. Debats sobre la crisi de la idea d'Europa, la presència –i el retorn– d'editorials que van nàixer quan els astronautes xafaren per primera vegada la Lluna,

com Tres i Quatre, Alfaguara, Anagrama o Tusquets. El programa d'enguany està atapeït d'actes. Hi haurà un concert de Raimon, debats, signatures d'autors com Manuel Vicent, Juan José Millás, Landero o els guardonats amb els Octubre. A banda, el sopar commemoratiu d'una fira que aquesta edició apaga 25 ciris. Només cal aguitar a les casetes i veure les cicatrius que llueixen els resistentos d'aquest negoci. Els organitzadors recomanen l'exposició de fotografies de l'època, junt amb les casetes de la fira: des del *hit-parade* musical amb "Las flechas del amor" de Karina, a l'enderrocament del teatre Apolo, Wight o l'estat d'excepció. Collita del 69.

Manuel S. Jardí

UGT: funcionaris i metal·lúrgics, condemnats a entendre's

La UGT comença una fase d'acostament a les bases sindicals i de modernització. Un procés que, com explica Jordi Fortuny, té un rerefons de lluita interna.

Funcionaris i representants de l'*Espanya profunda*. Així és com, cruament, els líders del sector crític d'UGT descriuen Cándido Méndez i els seus homes, que van guanyar el 36è congrés confederal del sindicat, el relleu de Nicolás Redondo.

Però seria un error no veure més que guanyadors i perdedors en el passat congrés ugetista. Més enllà dels resultats de les votacions congressuals, UGT ha entrat de ple en una novíssima fase, i tots els sectors, guanyadors i perdedors del congrés, en són ben conscients.

Perquè tots saben que han de superar la crisi de les cases de la PSV, en tinguin o no la culpa del que ha passat, si volen recuperar el protagonisme que els correspon com a representants de milers i milers de treballadors. I també saben que cal posar el rellotge del sindicat a l'hora. És a dir, modernitzar-lo perquè s'assembla cada vegada més a un sindicat i no a un partit.

Això els uneix, malgrat les clamoroses diferències entre els uns i els altres. Vet aquí per què la victòria de l'andalús Cándido Méndez i els sectors que li van donar suport (entre ells el secretari general valencià, Rafael Recuenco) va anar acom-

panyada del triomf moral dels crítics, que van guanyar la batalla de la modernització del sindicat.

A partir d'ara, l'executiva estatal estarà quasi lligada de mans i peus per l'anomenat comitè confederal, el màxim òrgan de direcció entre congressos, que recollirà més fidelment la composició del sindicat. Fins ara, amb el 51% dels vots, s'aconseguia el 100% dels representants de cada unió o cada federació al comitè confederal. A partir d'ara, tothom hi tindrà representants, en proporció a la seva força. A més a més, els ingressos de l'aparell estatal han quedat significativament reduïts en benefici de les unions territorials i federacions de sector, que s'acaben d'"augmentar" el sou durant el congrés.

En resum, el sindicat s'acostarà més a la base. Aquesta és la victòria més significativa dels perdedors (el secretari del Metall, Lito, i el secretari català, Josep Maria Àlvarez). Els primers dies del sindicat post-Redondo ja han estat d'acostament entre els uns i els altres, i Cándido Méndez ha tornat a parlar de moderació i de pacte –amb condicions– amb el Govern espanyol i amb els empresaris, un llençat que havia desaparegut de la cúpula

la ugetista i que ha estat ben rebut pel sector crític.

Al mateix temps, Pepe Àlvarez ha recollit els fruits de la seva trajectòria al capdavant de la UGT catalana, que ha tancat files al seu voltant. El model de sindicat modern, plural i autonomista que defensa està destinat a encaixar amb les posicions d'altres sectors d'UGT, com la mateixa unió valenciana de Rafael Recuenco.

Tant UGT de Catalunya com la del País Valencià pensen en clau de cultura industrial, lluny de l'*Espanya profunda*, i estan més a prop del que els resultats del congrés poden fer pensar.

En la nova cúpula estatal no hi ha cap representant de Catalunya i, en canvi, la UGT valenciana hi té Gustavo Gardey, home de l'anomenada "tercera via". El futur dirà si els valencians Recuenco i tota la "tercera via" ugetista acaben fent de frontissa entre la direcció i els sectors renovadors del sindicat. A les Illes, encara que van acabar voltant Méndez, la tot poderosa federació d'hostaleria ha jugat a donar suport també a Lito en determinats moments i tampoc ha signat de cap manera un xec en blanc a favor del successor de Redondo.

Jordi Fortuny